

۱ در کدام گزینه، مغالطهٔ توسل به معنای ظاهری رخ داده است؟

- ۱ - شما به دانشگاه هم می‌روید؟
 ۲ - علی به معلمش احترام می‌گذارد.
 ۳ - این فرد به من گفت که او را لعن و نفرین کنم.
 ۴ - او فرد متدینی است.
 ۱ - پس لعنت بر او باد.
 ۲ - اگر مسافر داشته باشم، به دانشگاه هم می‌روم.
 ۳ - شیرینی‌های خرید شده توسط خواهرم خورده شد.
 ۴ - پس لعنت بر او باد.

۲ در کدام مورد، هر سه نوع دلالت به کار رفته است؟

- ۱ وقتی سقراط را به دادگاه آوردند، حاضران به احترام شیردلی‌های او در جنگ‌های پلپونزی، از صندلی‌ها برخاستند.
 ۲ در میانهٔ راه به شهری فرود آمدند که مردمش به پاک‌دستی شهره بودند پس با خیالی آسوده در منزلی ساکن شدند.
 ۳ جهل و غرور دو صفت انسان است که نزد هر جامعه و قومی ناپسند است؛ پس باید از این دو دست شست.
 ۴ شیر خود را سلطان جنگل می‌دانست و حیوانات دیگر تحت فرمان او به سر می‌بردند.

۳ در کدام عبارت، علاوه بر اشتراک لفظ، به نوعی ابهام در جمله وجود دارد؟

- ۱ آن یکی شیر است کادم می‌خورد.
 ۲ از قیاسش خنده آمد خلق را.
 ۳ آن یکی شیر است اندر بادیه.
 ۴ کار نیکان را قیاس از خود مگیر.

۴ در عبارت «پایم خورد به لبهٔ میز، شکست» امکان بروز کدام مغالطه وجود دارد؟

- ۱ توسل به معنای ظاهری ۲ ابهام در مرجع ضمیر ۳ اشتراک لفظ ۴ شیوهٔ نگارش کلمات

۵ مغالطه‌ی به کار رفته در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها همخوانی ندارد؟

- ۱ من مانند تو درسخوان نیستم.
 ۲ مادر زهرا را دعوت کرد.
 ۳ تو را از خواهرت مهربان‌تر می‌دانم.
 ۴ خانم همسایه گفت این لباس من است.

۶ کدام‌یک از گزاره‌های زیر می‌تواند فرد را دچار مغالطهٔ ابهام در مرجع ضمیر کند؟

- ۱ علی در هنگام بازی فوتبال لباسش پاره شد.
 ۲ مادر به فرزندانش گفت که از کیف پولش مراقبت کنند.
 ۳ ساسان: میل دارید با من هندوانه بخورید؟ - کامبیز: نه میل ندارم.
 ۴ من پدرم را هنگام سیگار کشیدن دیدم.

۷ در کدام گزینه مغالطه‌ی مطرح‌شده در گزینه به‌درستی نوشته نشده است؟

- ۱ جواهرات کشف‌شده توسط کارگران معدن به موزه‌ی آثار باستانی منتقل شد. (نگارشی کلمات)
- ۲ نیلوفر به زهرا گفت: به نیمه‌ی پر لیوان نگاه کن! زهرا پاسخ داد: اما این لیوان که آب ندارد. (توسل به معنای ظاهری)
- ۳ رئوف به اصغر گفت: من مثل تو به داستان‌های جنایی علاقمند نیستم. (نگارشی کلمات)
- ۴ کیمیا به همراه مادرش در بیمارستان نشسته بود. ناگهان داروهایش افتاد. (ابهام در مرجع ضمیر)

۸ در کدام عبارت، احتمال برداشت معانی متفاوت وجود ندارد؟

- ۱ شیشه‌ی میز شکسته را فروختم.
- ۲ خواجه در ابریشم و ما در گلیم
- ۳ ببخشید ساعت‌تون چند است؟
- ۴ مریم و برادرش دو سال اختلاف سن دارند.

۹ کدام گزینه صحیح است؟

- ۱ مغالطه‌ی اشتراک لفظ و توسل به معنای ظاهری ناشی از خطا در حیطة‌ی زبان است و مغالطه‌ی شیوه‌ی نگارشی از خطا در حیطة‌ی معنا و ذهن ایجاد می‌شود.
- ۲ مغالطه‌های اشتراک لفظ، توسل به معنای ظاهری و شیوه‌ی نگارشی کلمات ناشی از خطا در حیطة‌ی زبان است که به خطای ذهن منجر می‌شود.
- ۳ مغالطه‌ی شیوه‌ی نگارشی کلمات و اشتراک لفظ ناشی از خطا در الفاظ و زبان است و مغالطه‌ی توسل به معنای ظاهری نیز ناشی از خطا در حیطة‌ی ذهن و معنا است.
- ۴ مغالطه‌ی توسل به معنای ظاهری و شیوه‌ی نگارشی کلمات ناشی از خطا در حیطة‌ی خارج و زبان است و مغالطه‌ی اشتراک لفظ ناشی از خطا در حیطة‌ی زبان و ذهن است.

۱۰ در کدام عبارت، اشتراک لفظ منجر به مغالطه شده است؟

- ۱ او گفت که این پول سهم من است - نه سهم شما نیست مال او است.
- ۲ امروز چند بار به مغازه آمده است؟ - مگر قرار بود بار بفرستند؟
- ۳ گفتم خانه خراب شدم. - گفت پس جایی نداری زندگی کنی؟
- ۴ شیر غذائی مقوی است. - پس کودکان باید زیاد شیر بخورند.

۱۱ کدام لطیفه، براساس اشتراک لفظ است؟

- ۱ معلم: با کلمه‌ی بالش یک جمله بساز. دانش‌آموز: یه پرنده دیدم با تیر زدم به بالش
- ۲ پزشک: چرا شیشه‌ی بخور رو سر کشیدی؟ بیمار: آخه روش نوشته بخور
- ۳ معلم: با شکر جمله بساز. دانش‌آموز: چای خیلی شیرین است. معلم: پس شکرش کو؟ دانش‌آموز: داخل چای است.
- ۴ یک روز راننده‌ای به یک پیچ می‌رسد، پیاده میشه برش میداره

۱۲ در عبارت زیر به ترتیب، لفظ «کفش» به کدام دلالت به کار رفته است؟
«دیروز کفش‌هایم را دزد بُرد. من هم مجبور شدم کفش‌های کهنه و قدیمی را بردارم و بعد از واکس زدن کفش‌ها، امروز آن‌ها را پوشیدم.»

- ۱ التزام - مطابقه - تضمن
۲ مطابقه - تضمن - مطابقه
۳ مطابقه - مطابقه - تضمن
۴ التزام - تضمن - مطابقه

۱۳ به ترتیب هر یک از عبارتهای زیر، ممکن است موجب بروز چه مغالطه‌ای شود؟
الف) اگر طلبکاران آمدند، من از درون خانه به حیاط می‌روم، به آن‌ها بگو در خانه نیستیم.
ب) خانه‌ها و باغ‌هایشان رفیع و باشکوه اما باورهایشان کوچک و بی‌ارزش! خدایان این دو را برابر کن.
ج) دکتر محمدی باعجله از اتاق عمل بیرون آمد و گفت: با همراه مریض صحبت کنید.
د) پوریا که به مصاحبه‌ی دانشگاه فرهنگیان دعوت شده بود، به دوستش گفت که در مصاحبه قبول شده است.

۱ توسل به معنای ظاهری - اشتراک لفظ - ابهام در مرجع
۲ توسل به معنای ظاهری - ابهام در مرجع ضمیر - اشتراک لفظ - ابهام در مرجع ضمیر
۳ ابهام در مرجع ضمیر - اشتراک لفظ - ابهام در مرجع ضمیر - شیوه‌ی نگارش کلمات
۴ اشتراک لفظ - ابهام در مرجع ضمیر - اشتراک لفظ - ابهام در مرجع ضمیر

۱۴ با توجه به کلماتی که زیر آن‌ها خط کشیده شده، در کدام گزینه، فقط دلالت مطابقی به کار رفته است؟
۱ دانش‌آموزان مدرسه‌ی فرزندان کلاسی خودشان را رنگ کردند، آن‌ها بچه‌های باکلاسی هستند.
۲ دانش‌آموزان در مدرسه بازی می‌کردند، اما توپ آن‌ها به پنجره‌ی مدرسه برخورد کرد و مدرسه از آن‌ها عصبانی شد.

۳ من این خانه را دوست دارم، چون به مدرسه نزدیک است، اگر چه خانه‌ی قبلی ما هم زیاد با مدرسه فاصله نداشت.
۴ در طول سال‌ها حضور در باشگاه‌های ورزشی دوستان زیادی دارم، اما این دوستم می‌تواند یردبان پیشرفت من باشد.

۱۵ دلالت موجود در کدام گزینه به درستی ذکر نشده است؟

- ۱ وقتی به خانه وارد شدم، همه جا تاریک بود. (مطابقی)
۲ خانه‌ی دوست پدرم در خیابان پیروزی است. (مطابقی)
۳ تابستان به رنگ‌آمیزی خانه‌مان می‌پردازیم. (تضمنی)
۴ وقتی رسیدم، کل خانه از حضور من تعجب کرده بود. (تضمنی)

۱۶ کدام گزینه دلالت را به درستی مشخص کرده است؟

- ۱ شبنم آویخت به گلبرگ که ای دامن چاک / سزدت گر همه با اشک ندامت باشی (شبنم: دلالت التزامی)
 ۲ شبنم ریزه را گویند که سحرگاهان بر سبزه‌زار نشیند و سفید نماید (شبنم: دلالت تضمینی)
 ۳ چون شبنم اوفتاده بدم پیش آفتاب / مهرم به جان رسید و به عیوق بر شدم (شبنم: دلالت مطابقی)
 ۴ هنوز از گریه لبریزم بمان با من دمی دیگر / که بر گلبرگ دامانت فشانم شبنمی دیگر (شبنم: دلالت تضمینی)

۱۷ در کدام گزاره، امکان وقوع مغالطه اشتراک لفظ وجود دارد؟

- ۱ ثروت آدمی در گوهر وجود او است.
 ۲ آینده درخشان این کودک از وجنات او هویدا است.
 ۳ خانه را دزد برده است؛ هرچه گشتم پیدایش نکردم.
 ۴ یکی از معلمانم را پس از مدت‌ها دیدم و از او چند عکس به یادگار گرفتم.

۱۸ در کدام گزینه، امکان بروز مغالطه اشتراک لفظ وجود دارد؟

- ۱ از تهران سه ساعته پیاده رفتم کربلا.
 ۲ به نظر پروین انصاری دختر باهوشی است.
 ۳ غذاهای پخته شده توسط برادرم خورده شد.
 ۴ پلنگ به دنبال آهو بود که شکارچی به طرف آن رفت.

۱۹ در جملات زیر کدام مغالطه وجود ندارد؟

- الف پدر: پسر من در این زمانه باید آسته بیای و آسته بری که گربه ساخت زنه! پسر: پدر جان! گربه بیچاره شاخش کجا بود آخه؟
 ب برو گاو را از طویله بیار؛ خویش را بهش ببند که زمین را شخم بزنی.
 ج ششمین و آخرین بند این قرارداد به جبران خسارت‌های احتمالی می‌پردازد.
 ۱ توسل به معنای ظاهری ۲ شیوهی نگارش کلمات ۳ اشتراک لفظ ۴ ابهام در مرجع ضمیر

۲۰ عبارت «لطفاً با همراه وارد نشوید» در ورودی یک بیمارستان نصب شده است، اگر فردی با دیدن این عبارت، تلفن همراه خود را تحویل دهد و اصرار به ورود برادر خود به بیمارستان کند، دچار چه مغالطه‌ای شده است؟

- ۱ اشتراک لفظ ۲ توسل به معنای ظاهری ۳ ابهام در مرجع ضمیر ۴ شیوهی نگارش کلمات

۲۱ مغالطه موجود در کدام دو عبارت یکسان است؟

- الف- گویند فرمان‌روای ستمگری، مردی را دستگیر کرد و فرمان مرگ او را صادر کرد. پس از آن به او گفت: اگر در میان مردم، بر سر منبر فلان شخصیت محبوب مردم را لعن کنی، تو را آزاد خواهیم ساخت. روز معین آن مرد مبارز بر فراز منبر رفت و گفت: ای مردم، فرمان‌روای شما از من خواسته است که فلان شخصیت را لعنت کنم، پس لعنت خدا بر او باد.
ب- مثلاً کشتی بسیار خطرناک است.
ج- اجناس دزدیده شده توسط مأمورین کشف شد.

- د- محمدرضا قاجار در حرم امام رضا قسم یاد کرد که خون وزیرش را نریزد و در نهایت او را خفه کرد. وقتی به او اعتراض کردند، گفت: من که گفته بودم خونش را نمی‌ریزم و در نهایت هم او را با روشی به‌جز ریختن خون (خفه کردن) کشتم.
ه- زهی همت که حافظ راست از دینی و از دینی / نباید هیچ در چشمم به‌جز خاک سر کویت

۱ الف، ج ۲ ب، ج ۳ د، ه ۴ ب، د

۲۲ «دوستم با من تماس گرفت و پرسید: به چه کاری مشغول هستی؟ در پاسخ به او گفتم: تلویزیون می‌بینم.» در این عبارت چه نوع مغالطه‌ای به‌کار رفته است؟

- ۱ مغالطه نگارشی کلمات ۲ مغالطه اشتراک لفظ
۳ مغالطه توسل به معنای ظاهری ۴ مغالطه ابهام در مرجع ضمیر

۲۳ کدام گزینه در تعریف مغالطه اشتراک لفظ صحیح است؟

- ۱ به‌کار بردن عمدی یا سهوی دو واژه با معنای یکسان در عبارت، بدون توجه به این که مخاطب اشتباه می‌کند.
۲ به‌کار بردن عمدی یک واژه با دو معنا و دلالت یکسان در عبارت که موجب به اشتباه افتادن مخاطب گردد.
۳ به‌کار بردن عمدی یا سهوی یک واژه با معانی متفاوت در عبارت که موجب به اشتباه افتادن مخاطب گردد.
۴ به‌کار بردن عمدی یک واژه با چند معنا و دلالت یکسان در عبارت، بدون توجه به این که مخاطب اشتباه می‌کند.

۲۴ کدام گزینه درباره‌ی مغالطه‌ی اشتراک لفظ صحیح نیست؟

- ۱ در اشتراک لفظ، دو کلمه از نظر لفظی عیناً تکرار می‌شوند.
۲ دو لفظ «سبا» و «صبا» نمی‌توانند مغالطه‌ی اشتراک لفظ داشته باشند.
۳ همان رهن اندیشه است که از پرتکرارترین مغالطه‌های مربوط به الفاظ است.
۴ بدون توجه به سبک و سیاق جمله، ممکن است مغالطه‌ی اشتراک لفظ داشته باشیم.

۲۵ در کدام گزینه، امکان ایجاد مغالطه‌ی ابهام در مرجع ضمیر وجود ندارد؟

- ۱ پتو را از رویش کشیدم و تکانش دادم. ۲ دوستم را در حال عبور از خیابان دیدم.
۳ او را خود التفات نبودی به صید من ۴ دوستم خواهر درس‌خوانی دارد و بسیار موفق است.

۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. به دانشگاه رفتن به دلالت مطابقه به معنای رفتن به درب یا داخل دانشگاه است، ولی به دلالت التزامی به معنای درس خواندن در دانشگاه و دانشجو بودن است. در گزینه ۲ و ۳ ابهام در مرجع ضمیر و در گزینه ۴ مغالطه نگارشی می‌تواند رخ دهد.

۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «دادگاه» ← دلالت مطابقی
«شیردلی» ← دلالت مطابقی

«صندلی» ← دلالت تضمنی (از نشیمنگاه صندلی)

گزینه ۲: «شهری» ← مطابقی / «پاک‌دستی» ← التزامی / «منزلی» ← مطابقی

گزینه ۳: «انسان» ← مطابقی / «جامعه» ← مطابقی یا التزامی / «سگی» ← التزامی

گزینه ۴: «شیر» ← مطابقی / «جنگل» ← مطابقی یا التزامی / «حیوانات» ← مطابقی

۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در این عبارت «شیر» مشترک لفظی است و همچنین از این جمله، دو معنا می‌توان برداشت کرد؛ یکی اینکه «آن، شیری است که آدم را می‌خورد» و دیگری اینکه «آن، شیری است که آدم، آن را می‌خورد».

۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در این جمله مشخص نیست که آیا پایم شکسته یا میز شکست.

۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

نکته: عدم رعایت دقیق علائم سجاوندی، املاي غلط کلمات و حرکات نادرست کلمات، بعث پدید آمدن مغالطه‌ی نگارشی کلمات می‌شود.

نکته: استفاده از عبارات دوپهلوی می‌تواند بعث خطای اندیشه شود. به ابهام ناشی از مشخص نبودن مرجع ضمیر که می‌تواند باعث بروز خطای اندیشه شود مغالطه‌ی ابهام در مرجع ضمیر گفته می‌شود.

گزینه‌ی (۲) مغالطه‌ی نگارشی کلمات است که به دو صورت می‌توان آن را بیان کرد:

«مادر، زهرا را دعوت کرد» «مادر زهرا را، دعوت کرد.»

در دیگر گزینه‌ها، مغالطه‌ی ابهام در مرجع ضمیر وجود دارد:

گزینه‌ی (۱): «من نیز مثل تو درس خوان نیستم» «تو از من بیشتر درس می‌خوانی»

گزینه‌ی (۳): «تو از خواهرت بیشتر مهربان هستی» «آن اندازه که من تو را مهربان می‌دانم، خواهرت تو را مهربان نمی‌داند»

گزینه‌ی (۴): «خانم همسایه گفت این لباس خودش است» «خانم همسایه گفت این لباس برای من است»

۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فردی که این جمله را می‌شوند امکان دارد دچار ابهام شود که خود فرد گوینده سیگار می‌کشیده یا پدر فرد گوینده سیگار می‌کشیده است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: مغالطه ابهام در مرجع ضمیر نداریم زیرا ضمیر که بعد از لباس آمده مرجع آن مشخص است.

گزینه ۲: کیف پولش به مرجع مفرد برمی‌گردد و آن هم جز مادر نمی‌تواند باشد چون فرزندان مادر جمع هستند.

گزینه ۳: در این مورد ما مغالطه ابهام در عبارت داریم از نوع مشخص نبودن عبارت محذوف (به خوردن هندوانه میل ندارد یا با ساسان هندوانه خوردن را دوست ندارد).

نکته: وجود ضمیر به معنای وجود مغالطه ابهام در مرجع ضمیر نیست.

۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: این جمله به دو صورت می‌تواند خوانده شود: ۱- جواهرات کشف‌شده، توسط کارگران معدن به موزه‌ی آثار باستانی منتقل شد. ۲- جواهرات کشف شده توسط کارگران معدن، به موزه‌ی آثار باستانی منتقل شد.
گزینه‌ی «۲»: عبارت «به نیمه‌ی پر لیوان نگاه کن» معنای التزامی‌اش این است که خوش‌بین و مثبت‌اندیش باش. اما زهرا معنمای ظاهری آن را در نظر گرفته است.
گزینه‌ی «۳»: در اینجا خود عبارت به‌طور کلی دوپهلوی است و این جمله به دو صورت می‌تواند خوانده شود: ۱- من برخلاف تو به داستان‌های جنایی علاقه‌مند نیستم. ۲- من درست مانند تو، به داستان‌های جنایی علاقه‌مند نیستم. ابهام این عبارت به دلیل خطای نگارشی نیست.
گزینه‌ی «۴»: ضمیر پیوسته‌ی «ش» در «داروهایش» مشخص نیست به کیمیا برمی‌گردد یا به مادرش.

۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. این عبارت، به هیچ عنوان قابلیت برداشت معانی متفاوت ندارد.

نکته: اگر به جای «اختلاف سن»، واژه «اختلاف» نوشته می‌شد، امکان برداشت معانی مختلف وجود داشت. (۱- مشاجره ۲- اختلاف سن)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: این عبارت، امکان برداشت معانی مختلف دارد. (خود میز شکسته شده یا شیشه میز؟)
گزینه ۲: این عبارت، امکان برداشت معانی مختلف دارد. (ما در گل و خاک هستیم یا در گلیم که نوعی فرش است؟)
گزینه ۳: این عبارت، امکان برداشت معانی مختلف دارد. (زمان چند است یا قیمت ساعت؟)

۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

مغالطه شیوه نگارشی کلمات و مغالطه توسل به معنای ظاهری و اشتراک لفظ همه ناشی از خطای در حیطه زبان و الفاظ هستند و خطای در الفاظ به خطای در اندیشه منجر می‌شود. منطق با بررسی اصول کلی زبان سعی در جلوگیری از خطای در اندیشه دارد.

۱۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در این گزینه، «بار» مشترک لفظی است و دارای دو معنا است: «دفعه» و «محموله».

۱۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «پیچ» به صورت مشترک لفظی هم به معنای وسیله‌ای برای محکم کردن چیزی و هم پیچ جاده است. در «بخور» و «بالش»، نحوه نگارش کلمات باعث خطا شده است. در گزینه ۳ با اینکه لفظ «شیرین» مشترک لفظی است، اما این لطیفه براساس اشتراک لفظ موجب خطا نمی‌شود.

۱۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. لفظ کفش در «کفش‌هایم را دزد برد» و «مجبور شدم کفش‌های کهنه و قدیمی‌ام را بردارم» به دلالت مطابقه به کار رفته است و در عبارت «بعد از واکس زدن کفش‌ها» به دلالت تضمن به کار رفته است، زیرا بر بخشی از معنای خود دلالت دارد.

۱۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

الف) مغالطه توسل به معنای ظاهری است، چون دلالت مطابقی به جای تضمنی به کار رفته است.

ب) مغالطه ابهام در مرجع ضمیر است. در این مثال احتمال دو معنی وجود دارد. مشخص نیست که شاعر از راه دعا خواسته است باور افراد مورد نظر مانند باغ‌ها و خانه‌هایشان رفیع و باشکوه باشد و یا از راه نفرین آرزو کرده که خانه‌های آنان مثل باورهایشان کوچک و بی‌ارزش باشد.

ج) مغالطه اشتراک لفظ است. «همراه مریض» به دو معنا به کار می‌رود: «شخصی که همراه مریض است و یا تلفن همراه مریض»

د) مغالطه ابهام در مرجع ضمیر است، زیرا مشخص نیست پوریا در مصاحبه قبول شده است یا دوستش.

۱۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تمام کلماتی که در گزینه‌ی (۳) زیر آن‌ها خط کشیده شده دلالت مطابقی دارند. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) کلمه‌ی «کلاس» به ترتیب به دلالت تضمنی و التزامی به کار رفته است.
- (۲) کلمه‌ی «مدرسه» به ترتیب به دلالت تضمنی، تضمنی و التزامی به کار رفته است.
- (۴) کلمات «باشگاه‌های ورزشی» و «نردبان» به ترتیب به دلالت مطابقی و التزامی به کار رفته است، اگر چه کلمه‌ی «باشگاه‌های ورزشی» در این عبارت می‌تواند به دلالت تضمنی هم به کار رود.

۱۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. یکی از اشتباهات رایج در تشخیص دلالت تضمنی این است که افراد یا وسایلی که درون یک چیز قرار گرفته‌اند را اجزای آن حساب می‌کنیم. مثلاً پول‌های داخل کیف پول، افراد داخل خانه، وسایل داخل گاوصندوق و ... را اجزای یک چیز حساب می‌کنیم و با دلالت تضمنی اشتباه می‌گیریم. در حالی که باید توجه داشت افراد داخل خانه، به خود خانه هیچ ربطی ندارند و جدای از خانه هستند و تنها مکان قرارگیری آن‌ها درون خانه است. پس لفظ خانه هرگاه دلالت بر افراد داخل آن داشته باشد، دلالت از نوع تضمنی نیست و التزامی است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) منظور خود خانه است. (دلالت مطابقی)
- (۲) منظور خود خانه است. (دلالت مطابقی)
- (۳) منظور بخشی از خانه یعنی دیوارها و سقف آن است. (دلالت تضمنی)

۱۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

- (۱) شب‌نم در دلالت مطابقی به کار رفته است.
- (۲) شب‌نم در دلالت مطابقی به کار رفته است.
- (۳) شب‌نم در دلالت مطابقی به کار رفته است.
- (۴) شب‌نم در دلالت التزامی به کار رفته است و استعاره از اشک است.

۱۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه ۴ ما شاهد وجود یک ابهام هستیم که آیا در همان لحظه عکس گرفته‌اند یا نه، تعدادی عکس که قبلاً گرفته شده است را از معلم خود به عنوان یادگاری گرفته است. پس این گزینه دارای مغالطه اشتراک لفظ است.

۱۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

سه ساعته، با سه تا ساعت یا در عرض سه ساعت؛ که می‌تواند باعث بروز مغالطه‌ی اشتراک لفظ شود.

۱۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در عبارت صورت سؤال، ابهام در مرجع ضمیر وجود ندارد. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: در عبارت الف، پسر دلالت مطابقی را به جای التزامی به کار برده است. منظور پدر کنایی است (احتیاط کردن و وارد کارهای پردردسر نشدن) و پسر معنای ظاهری و مطابقی کلمات را می‌گوید (شاخ گربه)؛ بنابراین مغالطه‌ی توسل به معنای ظاهری اتفاق افتاده است.

گزینه ۲: یکی از موارد بروز مغالطه‌ی شیوه‌ی نگارش کلمات خطا در املا‌ی کلمات است. در عبارت ب، کلمه‌ی خیش (ابزار شخم زدن زمین) به اشتباه، خویش نوشته شده است.

گزینه ۳: در عبارت ج، واو هم به معنای «با» (ششمین بند با آخرین بند قرارداد: دو بند از قرارداد به بحث جبران خسارت می‌پردازد) و هم به معنای «یعنی» (ششمین بند یعنی آخرین بند قرارداد به بحث جبران خسارت می‌پردازد) می‌تواند باشد؛ پس مغالطه‌ی اشتراک لفظ رخ داده است.

۲۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دلالت مطابقی واژه‌ی «همراه»: همدم، هم‌مسیر، دوست، رفیق دلالت التزامی واژه‌ی «همراه»: تلفن همراه (تلفن همراه مانند چیزی است که همیشه با ما است).

اگر کسی به جای معنای اصلی، معنای تلفن همراه را برداشت کند، دچار مغالطه‌ی توسل به معنای ظاهری شده است. توجه: اگر پاسخ شما، اشتراک لفظ است در دام این سؤال افتاده‌اید. زمانی می‌توان گفت یک کلمه اشتراک لفظ دارد که دو معنای مطابقی داشته باشد و اگر آن را در لغت‌نامه وارد کنیم، هر دو معنا را برداشت کنیم. در این جا واژه‌ی «همراه» دو معنای مطابقی ندارد.

۲۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

عبارت «الف» مغالطه‌ی ابهام در مرجع ضمیر دارد و مشخص نیست منظور از «او» در انتهای عبارت چه کسی است.

عبارت «ب» مغالطه‌ی شیوه‌نگارشی کلمات دارد و مشخص نیست «کشتی» خطرناک است یا ورزش «کشتی».

عبارت «ج» مغالطه‌ی شیوه‌نگارشی کلمات دارد و با جابه‌جایی ویرگول، معنای عبارت تغییر می‌یابد:

(۱) احساس دزدیده شده، توسط مأمورین کشف شد.

(۲) احساس دزدیده شده توسط مأمورین، کشف شد.

عبارت «د» مغالطه‌ی توسل به معنای ظاهری دارد و دلالت التزامی و مطابقی با یک‌دیگر جابه‌جا شده‌اند.

عبارت «ه» مغالطه‌ی اشتراک لفظ دارد (در چشم نیامدن: ۱- بی‌ارزشی، ۲- به چشم نفوذ نکند).

۲۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

از عبارت «تلویزیون دیدن»، دو برداشت می‌توان داشت: دیدن برنامه‌های تلویزیون و یا این که نگاه کردن و خیره شدن به خود دستگاه تلویزیون در حالی که خاموش است. چون در این جا ممکن است دلالت‌ها به جای هم به کار برده شوند، منجر به بروز مطالعه‌ای تحت عنوان «مغالطه‌ی توسل به معنای ظاهری» می‌شود.

۲۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

مغالطه‌ی اشتراک لفظ می‌تواند عمدی یا سهوی باشد. در این مغالطه، فرد مغالطه‌گر یک واژه مانند (شیر) را در عبارت به کار می‌برد به نحوی که بتوان از آن معنای مختلفی برداشت کرد. باید توجه داشت تنها در صورتی این مغالطه رخ می‌دهد که مخاطب به اشتباه بیفتد. بر اساس این تعریف، مناسب‌ترین گزینه برای پاسخ، گزینه (۳) است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): در مغالطه‌ی اشتراک لفظ، معانی واژه، متفاوت و خود واژه، یکسان است. هم‌چنین در صورتی که مخاطب به اشتباه نیفتد، چنین مغالطه‌ای نداریم.

گزینه (۲): مغالطه‌ی اشتراک لفظ، ارتباطی با دلالت‌ها ندارد. هم‌چنین این مغالطه لزوماً عمدی نیست.

گزینه (۴): مغالطه‌ی اشتراک لفظ، ارتباطی با دلالت‌ها ندارد. هم‌چنین این مغالطه لزوماً عمدی نیست و تنها در صورتی رخ می‌دهد که مخاطب به اشتباه بیفتد.

۲۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در بسیاری از مواقع، وجود دو معنا در یک کلمه، مغالطه ایجاد نمی‌کند. زیرا سبک و سیاق عبارت آن قدر روشن است که امکان به اشتباه افتادن وجود ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در اشتراک لفظ، حرکت‌گذاری و نوشتن کلمه باید عیناً با معنی دوم یکسان باشد.

(۲) در این حالت ممکن است مغالطه‌ی نگارشی داشته باشیم نه اشتراک لفظ.

(۳) در کتاب درسی مغالطه‌ی اشتراک لفظ به رهن اندیشه تشبیه شده است. این مغالطه یکی از شایع‌ترین انواع خطاهای ذهنی است. خواجه نصیرالدین طوسی در کتاب «اساس الاقتباس»، مغالطه به الفاظ را بیشتر از معانی می‌داند و بیشتر مغالطه‌های لفظی را اشتراک

اسم می‌نامد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ضمائر «او» و «من» در عبارت گزینه‌ی ۳، ابهامی ندارد. مغالطه‌ی ابهام در مرجع ضمیر، زمانی پیش می‌آید که مرجع ضمیر مبهم بوده و باعث خطای اندیشه شود. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: ضمیر متصل «ش» در «تکانش» می‌تواند به پتو یا فرد ارجاع داده شود.

گزینه‌ی ۲: «دوستم را دیدم در حالی که از خیابان عبور می‌کرد» یا «من در حال عبور، او را دیدم»

گزینه‌ی ۴: مرجع عبارت «بسیار موفق» می‌تواند «دوستم» یا «خواهر او» باشد.